

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Pärsama Hooldekodu
parsama.hooldekodu@saare.ee

JÄRELEVALVE KOKKUVÕTE

08.06.2026 nr 5.1-3/14641-1

ÜLDSÄTTED

Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seadus § 157 lõige 3.

Järelevalve teostamisel kontrolliti Saaremaa Vallavalitsuse hallatava asutuse Pärsama Hooldekodu (registrikood 75019632) väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse osutamise vastavust sotsiaalhoolekande seaduses (SHS) ja sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 määruses nr 36 "Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele" (määrus) sätestatud nõuetele ning majandustegevuse nõuete täitmist tulenevalt majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MSÜS) § 30 lõikest 2.

Järelevalve teostamise koht ja kontaktandmed: Lasteaia, Pärsama küla, 94 201, Saaremaa vald ning parsama.hooldekodu@saare.ee ja üldtelefon +372 457 3536

Paikvaatluse aeg 07.05.2026. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (SKA) üldosakonna järelevalve talituse peaspetsialistid Tõnis Palgi ja Aime Koger (järelevalve juht).

Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: päringud majandustegevuse registris (MTR) ja töötamise registris (TÖR), paikvaatlus, vestlused teenusesaajate ja nende lähedastega, hooldekodu töötajate ja kohalike omavalitsuste sotsiaalametnikega, kirjavahetus ja telesild ning kogutud tõendite analüüs.

Järelevalvetoimingute juures viibisid Pärsama Hooldekodu juhataja Kaire Tiik ja hooldusjuht Tanel Preitof. Ütluseid andsid ka hooldekodu töötajad, teenusesaajad ja nende lähedased.

JÄRELEVALVE TULEMUSED

Sotsiaalkindlustusamet tuvastas, et Saaremaa Vallavalitsuse hallatava asutus Pärsama Hooldekodu ei ole täitnud MSÜS § 30 lõige 2 nõuet, mille kohaselt on ettevõtja kohustatud tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest teatama tegevusloa andmiseks pädevale majandushaldusasutusele viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

Järelevalve algatamisel oli Majandustegevuse registris (MTR) vahetult hooldusteenust osutatavate töötajatena nimekirjas kaks isikut, kelle töösuhe oli lõppenud (C.K. ja J.A.)

Hooldekodu juhataja on järelevalvemenetluse ajal korrastanud vahetult teenust osutavate töötajate andmeid MTRis. Rikkumine on kõrvaldatud.

SKA lõpetab järelevalvemenetluse.

JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

SKA algatas haldusjärelevalve menetluse 06.05.2026. Pärsama Hooldekodu on Saaremaa Vallavalitsuse hallatav asutus (hooldekodu), omab alates 19.12.2019 tegevusluba nr SÜH000114. Etteteatamata paikvaatlusega alanud SKA väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse (üldhooldusteenuse) järelevalve oli selles hooldekodus teist korda.

MTRis on lisatud enne tegevusloa väljastamist koostatud Päästeameti 19.11.2029 hinnang (hoone vastab tuleohutuse nõuetele) ja 12.02.2020 koostatud Terviseohutuse hinnang (vastab tervisekaitse nõuetele, lubatud 55 kohta). Hallatava asutuse Pärsama Hooldekodu põhimäärus on omaniku poolt vastu võetud 22.02.2023. E-Äriregistri andmetel on hooldekodu esindusõiguslik isik (juhataja) Kaire Tiik.

Vastavalt Saaremaa Vallavalitsuse [11.06.202 määrusele nr 2-2/12](#) on hoolduskulude piirmääraks kehtestatud 560 eurot, mille tasub Saaremaa vald. Kui inimese sissetulek on keskmisest vanaduspensionist madalam, hüvitab omavalitsus puudujääva osa kuni inimese sissetuleku ja keskmise vanaduspensionini vaheni. Kohaliku omavalitsuse lisarahastust on võimalik saada juhul, kui isikul puuduvad endal võimalused teenuse tagamiseks või kellel puuduvad seadus- ja lepingujärgsed ülalpidamiskohustused isikud või kellel on ülalpidajad, kuid kes oma vähekindlustatuse tõttu ei ole võimelised teenust tagama. Alates 01.01.2025 on teenuse hind 1300 eurot. Kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud piirmäärast suuremad hoolduskulud jäävad teenusesaaja või tema ülalpidamiskohustusega isikute kanda. SHS § 22' lõike 6 nõue avalikustada üldhooldusteenuse osutaja teenuskoha maksumus ning hooldustöötajate ja [abihooldustöötajate](#) tegelike kulude maksumus ühe teenusesaaja kohta on täidetud.

Pärsama Hooldekodu [koduksord](#) sätestab hooldekodusse vastuvõtu ja selleks vajalikud dokumendid, elanike õigused ja kohustused, hooldekodust lahkumise, vastutuse ja päevakava. Avalikustatud on ka põhimäärus, „Ettepanekute ja kaebuste käsitlemise kord“ (milles muuhulgas juhataja, Saaremaa Vallavalitsuse, SKA ja Õiguskantsleri kontaktid).

SHS § 20 lõige 2 ja 3 nõuete täitmine

Hooldekodul on kohustus esitada riiklikku statistikat. Pärsama Hooldekodu on täitnud SHS § 11 lõikes 1 sätestatud statistilise aruande esitamise kohustust. Viimati 2025.aasta kohta koostatud aruanded on SKA kinnitanud 19.02.2026.

H-veebis 2025.aasta kohta koostatud aruannetes on teenusesaajate arv aasta alguse 55 ja aasta lõpus 54. Aruandest nähtub, et ühe isiku keskmine teenusel viibimise aeg on üheksa kuud. Kulutused ühe teenusesaaja kohta on Pärsama Hooldekodus 44,25 eurot. Võrrelduna Saaremaa teiste hooldekodudega on teenus kallim vaid Kuressaare Haigla SAis (45,32). Odavamad on teenused hooldekodus Saaremaa Valss (43,65), Muhu Hooldekodus (42,59), Saaremaa Südamekodus (41,92) ja Kihelkonna Hooldekodus (39,35).

Üldhooldusteenuse osutajal lasub kohustus tagada teenusesaajate turvaline keskkond, korraldada majutamist ja toitlustamist. [Kodulehel](#) avalikustatud info kohaselt alustas hooldekodu tööd 2005. aastal renoveeritud Pärsama algkooli ruumides, 2019. aastal valmis majale uus juurdeehitus. Hooldekodu majutab elanikke 2- ja 3-kohalistes tubades. Hooldekodul on oma köök. Asutusega samas hoones asub raamatukogu ning lasteaed.

Paikvaatlusel leidis kinnitust, et hooldekodu ruumid on turvalised ja koduse sisustusega. Koridorides on istumiseks tugevad puupingid, seintel on käsipuud. Paikvaatluse päeval oli vana maja poole koridor hämar. Uuema osa tubadel puuduvad lävepakud ja vanal poolel olid lävepakude ületamisel sobiv seadistus.

Hooldekodus on kutsungisüsteem vaid uues osas, hooldaja saab teenusesaaja tuppa minnes võtta üks kõrvalt ühekordsed kindad jms. Puhkeruumides on nahkdiivanid ja kaunid kardinad,

tubades mahukadapid (pikkade ülerõivaste vahe ja pesusahtlid). Uues osas on tubades kraanikausid, kasutusel on funktsionaalsed ja tavalised kušettvoodid. Veranda on avar ja päikeseküllane, õuest saab siseneda ka kaldteed kasutades. Hoone peauks lukustatakse kell 22.00 ja avatakse uuel hommikul kell 05.30.

Majutamine on 2-3 kohalistes tubades, vaid üks ühekohaline tuba. Uue hoolealuse saabumisel saab ta vaba koha. Teenusesaajate seas on nii dementsusega isikuid (H-veebi aruandes 22, seisuga 01.01.2026) kui ka teisi kliente. Ümberpaigutamise tingib elanike sobivus ja tervislik seisund. Juhataja seletuse kohaselt on nende asutuse teenusele suur soov ja püsib järjekord. Sama kinnitas ka Leisi Perearstikeskuse pereõde, et saarlased soovivad kõige meelsamini tulla Pärsuma Hooldekodusse.

Teenusesaajal on ühise kodu kasutamisel õigused ja kohustused. Näiteks õigus kasutada isiklikke asju. Mööbli kaasatoomiseks on vajalik eelnev kokkulepe juhatajaga. Lahkuda ajutiselt hooldekodust juhataja teadmisel. Lahkumine puhkepäevadel tuleb kooskõlastada nädala sees. Näiteks kohustus hoida vastavalt oma võimetele puhtust ja korda kõigis hooldekodu ruumides ja territooriumil.

Hooldekodus on tööl kolm kokka. Söögiajad on avalikustatud ja ka kodulehel on vastav info: hommikusöök 9.00, lõunasöök 13.00 ja õhtusöök 18.00. Kokad kinnitasid, et pakutakse vanematele inimestele harjumuspäraseid toite. Vajadusel hooldustöötjad püreestavad toite. Lõunatoiduks on vaheldumisi supp ja praad. Diabeetikutel jälgitakse, et tee ei oleks suhkruga magustatud, ning tähelepanu all hoitakse ka aeg, mil pärast külaliste käimist on näitajad muutunud (klient on „patustanud“).

SKA seisukoht: SHS § 20 lõigete 2-3 nõuded on täidetud

Sotsiaalkaitseministri määruse nõuete täitmine

Sotsiaalkaitseminister on kehtestanud täpsustatud nõuded väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenuse eesmärgile ja selle sisule, sealhulgas tegevustele, mis on vajalikud teenuse eesmärgi saavutamiseks. Vastav määrus (määrus) nr 36 on jõustunud 01.07.2023.

Määruse lõike 3 kohaselt tagab teenuseosutaja hooldustoimingute tegemisel teenusesaajale privaatsuse, tema tahte ja võimekuse arvestamise ning enne **hooldustoimingu** tegemist selle **sisu selgitamise**.

Personali ütluste kohaselt selgitatakse enne hooldustoimingute tegemist mida ja kuidas tehakse. Näiteks keha üldpesu päeval hakatakse aegsasti rääkima ja meelde tuletama, et täna on pesemise päev. Teenuseosutaja kohustus on tagada hooldustoimingute tegemisel teenusesaaja privaatsus. Ka juhtudel, mil inimene ise sirmi või kardinat ei küsi või kui tema ümbritsevast arusaamise võime on vähenenud. Paikvaatluse päeval asus sirm esmalt koridoris ja järelevalveteostajate hoones toimunud ringkäigu ajal võeti ratastel sirm kasutusele kahekohalises toas hooldustoimingute ajal.

Lõikes 4 on nimetatud teenuseosutaja kohustus **teavitada lähedasi** viivitamata teenusesaaja seisundi olulistest muutusest. Teavet ei ole lubatud jagada neile, kellele teenusesaaja on teabe edastamise keelanud.

Hooldustöötaja ametijuhendis sisaldub kohustus teha koostööd tegemine hooldatavate ja nende lähedastega. Õnnetustest või ohuolukordadest teavitab lähedasi juhataja, kes helistab või vajadusel (näiteks nõusolek vaktsineerimiseks) saadab e-kirja juhataja. Juhataja ütluste kohaselt ei ole teenusesaajad keelanud terviseinfot jms edastamast.

Lõike 5 käsitleb **isikuhooldustoimingute** osutamist ja tehtud toimingute dokumenteerimise kohustust. Määruse seletuskirja täpsustatakse, et dokumenteerimine maandab võimalikke riske - teenusesaaja võiks töötajate ebapiisava infovahetuse tõttu jääda õigeaegse abita.

Hooldusjuhi ütluste kohaselt on teenusesaajate toimingud kajastatud päevaraamatus ja päevaste hooldustoimingute lehti ei täideta. Personal peab veresuhkru, vererõhu, kehatemperatuuri jt

mõõtmiste arvestust. Näiteks vererõhku mõõdetakse vastavalt vajadusele või perearsti korraldusel. Kindlasti dokumenteeritakse mähkmete ja ravimite kasutamine (aluseks arvete väljastamisel). Kasutusel on tabel „kõhu läbikäimise kohta“, lisaks märgitakse lahtistite tarvitamine ning osadel teenusesaajatel jälgitakse ka vedeliku väljutamist, stoomi või kateetri puhul jälgime vastavaid näitajaid.

Punkti 1 sisuks on teenusesaaja abistamine ja juhendamine söömisel ja joomisel. Järelevalve teostajad veendusid tubade külastamisel, et joogitopsid olid olemas ja täidetud. Söömisel vajab kõrvaabi vaid üks teenusesaaja ja tema sööb oma toas. Kui vähegi võimalik abistatakse teenusesaajad suurde saali sööma.

Punkti 2 sisuks on ülesanne abistada ja juhendada teenusesaajat riietumisel ning **punkti 3** sisuks on teenusesaaja riiete ja jalanõude korrashoidu kohustus. Perenaiste ütluste kohaselt markeeritakse kõik isiklikud riided, et need pesemisel vahetusse ei läheks. Vajadusel abistatakse elanikke riiete vahetamisel. Igal ülekeha pesemisel päeval vahetatakse ihupesu ja voodipesu. Järelevalve teostajad veendusid, et voodipesu oli terve. Vajadusel saavad perenaised teha ka väiksemaid parandustöid, sest hooldekodul on õmblusmasin.

Punkti 4 kohaselt abistatakse ja juhendatakse teenusesaajat siirdumisel, liikumisel ja kehaasendi muutmisel. Tõsiste liikumispiirangutega inimesi tuleb abistada kehaasendi muutmisel, mis on parim viis lamatiste ennetamiseks. Hooldekodus on olemas tõstuk. Lamatiste ennetuseks on spetsiaalsed abivahendid. Kehaasendi muutmise tavarežiim on iga kolme tunni tagant. Toiming dokumenteeritakse koos asendite kirjeldusega. Hooldusjuht kinnitas, et lamatiste ennetamine on ka päevane istuvasse asendisse tõstmine. Sagedasti tehakse koostööd pereõe ja perearstiga, vajaduse edastatakse fotod jms. Hooldustöötaja ametijuhendis sisalduvad kohustused hooldatavat jälgida, et tubades oleks sanitaar-hügieeninõudeid täidetud ning kaitsta hooldatava nahka ja vältida lamatiste tekkimist.

Punkti 5 sisuks on kohustus abistada ja juhendada teenusesaajat abivahendite kasutamisel. Järelevalve teostajad veendusid paikvaatlusel, et hooldekodus on rohkesti abivahendid (rulaatorid, kõrgraamid, ratastoolid). Hooldusjuht kinnitas, et vajalikud abivahendid on kõigile olemas ja neid saab vahetada. Inimese võimekus võib muutuda. Paraku, kes aga ratastooli jääb, siis päris raske on sealt enam välja saada. Kukkumiskriisi hinnatakse esmalt teenuse alustamisel. Pigem kasutatakse suuremat turvalisust – ratastooli, rulaatorit või muid abivahendeid.

Punkti 6 kohaselt abistatakse ja juhendatakse teenusesaajat suuhügieenitoimingute tegemisel, mille hulka kuulub ka suust eemaldatavate proteeside nõuetekohane puhastamine. Hooldustöötajal on ametijuhendijärgne kohustus vastutada hooldatava isikliku hügieeni eest (naha ja suuõõne hooldus, juuste ja küünthe hooldus, hambaproteeside pesu). Hooldekodul on olemas suuhoolduseks ja hambaproteeside hooldamiseks vajalikud vahendid.

Punkti 7 kohaselt abistatakse ja juhendatakse teenusesaajat tualetitoimingutes, sealhulgas potitooli ja inkotoodete kasutamisel. Ööpäevaringsetel kasutajatel on inkotoodete vahetus reeglina kolmel korral (kohe peale ärkamist, lõunauinaku järgselt ja enne magamaminekut). Osa elanikke vajab inkotoodet vaid öisel ajal. Liikujad kasutavad tavapäraselt WC-d. Hooldusjuht kinnitas, et keha paljastavad toimingud tehakse voodis. Toas WC tooli kasutajatele luuakse privaatsus mööbliga.

Punkti 8 sisuks on teenuseosutaja kohustus abistada ja juhendada igapäevasel pesemisel. Üle keha pesemine peab toimuma vähemalt üks kord nädalas. Perenaised kirjeldasid nende kohustuseks olevat toimingut. Perenaiste ametijuhendi kohaselt vastutavad nemad pesugraafikute koostamise ja avahooldusteenuste korrektse vormistamise eest. Töösoorituse edukuse hindamise näitajaks on korras dokumentatsioon. Järelevalve teostajad tutvusid dokumentidega „Saunad, Duššid“.

Punkti 9 kohaselt tagab teenuseosutaja teenusesaaja abistamise ja juhendamise juuste, habeme ja küünthe korrastamisel. Personal täidab nimetatud nõuet ja reeglina korrastatakse juuksed, habe ja küüned kogu keha pesemise päeval.

Punkti 10 kohaselt tuleb teenusesaajale tagada vaimne ja hingeline tugi, sealhulgas surija elulõpu toetamine järgides surija ja tema lähedaste soove, samuti lähedaste esmane toetamine surma ja leinaga toimetulekul. Hooldusjuhi seletuse kohaselt on surija elulõpu toetamine hooldustöötaja ülesanne. Hooldekodus on läbi mõeldud surmaga seotud olukorrad, võetakse kasutusele sirmid, korraldatakse transport. Näiteks kui surm saabub öösel, siis paigutatakse teised teenusesaajad teistesse ruumidesse. Surnu esmase korrastamise toimub tema toas. Eraldi morgi hooldekodus pole.

Punkti 11 kohustab teenuseosutaja korraldama juurdepääsu teistele sotsiaalteenustele- ja avalikele teenustele. Hooldekodul on valmisolek korraldada eriarstide vastuvõtuajad ja sõidud. Aktiivsemad sugulased võivad ka ise arstidega suhelda. Hooldekodu saab aidata sotsiaaltranspordi saamisel eriarsti külastamiseks. Valla kaudu saab tellida raami- kui ka tavatranspordi. (tasuline teenus). Osadel on aktiivsed lähedased, kes transpordivad ise.

Määruse lõike 7 kohaselt tagab teenuseosutaja teenuse raames teenusesaajatele füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud tegevused, aitavad lõõgastuda ja end hästi tunda. Teenuseosutaja kohustus on läbi mõelda ja korraldada päeva sisustamine meelepärase tegevustega, õue värske õhu kätte suunamine, kogukonnaüritustel osalemise korraldamine jms.

Hooldekodus on igal tööpäeval kohal tegelusjuhendajad (1,5 kohta) ja nende juht. Tegevuste kava on kõigile nähtaval kohal, ka lähedased näevad millal ja milliseid tegevusi on oodata. Tubastest tegevustest on bingo, käsitöö (meisterdatakse näiteks sünnipäevakaarte) ja liikuvuse säilitamine (muuhulgas püsti tõusmise harjutused ja tugiraamiga toetav kõnd). Soojadel päevadel ollakse õues ka nende klientidega, kes liiguvad abivahendiga. Sageli on hooldekodus kontserdid. Hooldekodu on külastanud Eesti Evangeelse Luteri Kiriku õpetaja.

SKA seisukoht: määruse nõuded on täidetud

Hooldusplaanidele kehtestatud nõuete täitmine

SHS § 21 lõiked 2 kuni 5 sätestavad teenuseosutaja poolt koostatavate hooldusplaanide nõuded. Arusaadavalt ja põhjalikult täidetud hooldusplaan peab olema personalile nende igapäevatöös abiks ning sellele saab tugineda ka siis, kui asutus peab tõendama oma kohustuste täitmist (nt järelevalveasutustele selgituste andmine, eestkostja soovib tutvuda eestkostetavale osutatud teenusega jms). Järgima peab tähtaega (30 päeva jooksul teenuse osutamise alustamisest arvates) ning võimalust kaasata koostamisele teenusesaajaga või juhul, kui ta pole kontaktne, teenuse rahastaja.

Juhuvalimi alusel kontrollitud hooldusplaanidest nähtub, et hooldekodu on nõutud 30.päevast tähtaega järginud. Järelduse aluseks STARi ja hooldusplaani kantud info teenusele saabumise aja kohta. Juhataja selgituste kohaselt on hooldusplaanide koostamise ülesanne hooldusjuhil (Tanel Preitof), lõpptulemuse eest vastutab juhataja. Hooldusplaani koostajatena on märgitud lisaks hooldusjuhile ja juhatajale ka perearst ja teenusesaaja.

A.P. saabus 09.03.2026 ja hooldusplaan koostati 26.03.2026 ning J.P. saabus teenusele 23.02.2026 ja talle koostati hooldusplaan 12.03.2026. Samuti on hooldusplaan koostatud nõuetekohase tähtaja jooksul M.M.-le, kes saabus teenusele 13.04.2026 ja kellele koostati hooldusplaan 04.05.2026.

Tulenevalt SHS § 21 lõikest 4 peab sisaldama hooldusteenuse osutamise eesmärki, eesmärgi saavutamise tegevusi ja sagedust ning teenuseosutaja hinnangut tegevuste elluviimise kohta.

Kontrollitud hooldusplaanide on koostatud sarnases vormis ja sisaldavad järgmist infot: sissejuhatavaid andmed, taust ja harjumused (sealhulgas teenusesaaja soovid), saabumisel olnud seisundi hindamine, tervishoiuteenuse vajadus, kliendiseisundi analüüs ning otsus hooldusteenuse vajaduse kohta, eesmärgid ning tegevused kliendi hoolduse, ravi ja aktiveerimise korraldamises (hooldustoimingud, aktiveerivad toimingud, kommunikatsioon ja

ravi. Hooldusplaani kantakse tulemuste hindamine - hooldusplaani korraline ülevaatus planeeritakse iga kuue kuu järel. Toimunud ülevaatus korral on lisatud täpne kuupäev.

Järelevalve teostaja tutvus 02.12.2024 teenusele saabunud J.T. ja alates 31.07.2025 teenusele saabunud H.N. hooldusplaanide ülevaatamise tulemustega. Järgitud on nõutavat tähtaega. Korduvhindamise kokkuvõttes on veerud kuupäev, hooldustoimingud, aktiveerivad toimingud, kommunikatsioon ja ravi ning korduvhindamise teostajatena allkirjastavad dokumendi hooldusjuht ja juhataja.

Hooldusplaanide üle vaatamise nõue sisaldab ootust, et üle vaadatakse osutamise eesmärk, eesmärgi saavutamise tegevused ja sagedus ning teenuseosutaja annab hinnangu tegevuste jätkumise või muutmise vajaduse kohta. Pärsama Hooldekodus järgitakse SHS § 21 lõige 5 nõuet.

SKA poolt koostatud [Hooldusplaani koostamise juhend](#) väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse osutamisel on soovituslik teenuseosutajatele, et lähtuda hooldusplaani koostamisel sotsiaalhoolekande [seaduse](#) §des 20-22¹ ja sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 a [määruses](#) nr 36 „Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele“ nimetatud nõuetest.

Hooldusjuhi seletuse kohaselt on hooldusplaani vorm koostatud SKA näidise põhjal. Plaani täitmiseks vajaliku info kogumine algab uue teenusesaaja tuleku päeval, vahel ka enne. Infot võib saada isikult endalt, lähedastelt, perearstilt, omavalitsuse ametnikult. Lähedased ei osanud kinnitada, et on hooldusplaani tutvunud jms. Hooldusjuht koostab elektroonse hooldusplaani, seejärel prindib teksti välja, korraldab allkirjastamise ja seejärel läheb dokument teenusesaaja kohta koostatud toimikusse (asuvad lukustatud kapis). Hooldustöötaja jaoks on info olemas ka ilma hooldusplaanita – selleks on vastavad töölehed, suuliselt antavad ja tahvlitele kirjutatud korraldused.

SKA seisukoht: SHS § 21 lõigete 2 kuni 5 on täidetud nõuetekohaselt.

Nõuded teenuseosutajale

Üldhooldusteenuse osutajal on kohustus tagada personali olemasolu, kelle kvalifikatsioon ja koormus võimaldavad tegevusi ja toiminguid viisil, mis on kindlaks määratud hooldusteenust saavate isikute hooldusplaanis (SHS § 22 lõige 1).

E-äriregister näitab töötajaid on kokku 28, paikvaatluse päeval oli nimekirjas 26. Täidetud oli 15 hooldustöötaja ametikohta. Neil hooldajail, kes töötavad 24-tunnises vahetuses, on seejärel kolm vaba päeva. 12-tunniste vahetuste tegijate graafik näeb aga ette, et kahele tööpäevale järgneb kaks vaba päeva. Juhataja sõnul on päevaste töötajate tööaeg poole üheksast hommikul poole viieni pärastlõunal.

Tulenevalt MSÜS § 30 lõikest 2 on tegevusloa omanik kohustatud tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest teatama tegevusloa andmiseks pädevale majandushaldusasutusele viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul. Varasemalt on juhataja 19.12.2019 väljastatud tähtajatu tegevusloa nr SÜH000114 andmeid nõuetekohaselt muutnud (aastatel 2020-2025). Järelevalve algatamisel oli MTRis vahetult hooldusteenust osutatavate töötajatena nimekirjas kaks isikut, kelle töösuhe oli lõppenud (C.K. ja J.A.). MTRi kanded korrastati ja 08.05.2026. kinnitas SKA menetleja registriandmete muutmise.

SHS § 22 lõike 3 kohaselt osutavad hooldusteenust vahetult hooldustöötaja ja abihooldustöötaja ning abihooldustöötaja tööd juhendab hooldustöötaja. Seisuga 05.06.2026 oli MTRi andmete põhjal töö 15 hooldustöötajat. Abihooldustöötajaid hooldekodus ei ole.

Üldhooldusteenust ei tohi vahetult osutada isik, kelle karistatus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara (SHS § 22 lõige 5). Juhataja edastatud kirjalikust vastusest nähtub, et kõigi hooldustöötajate karistusregistri andmed on üle kontrollitud. Seega vahetult hooldusteenust osutavatel töötajatel puuduvad tööd takistavad

asjaolud ning et edaspidi teostatakse karistusregistri kontrolli tööle asumisel ja regulaarselt iga kahe aasta järel.

Teised töötajate tööle võtmise nõuded võib kehtestada tööandja. Hooldustöötaja ametijuhendis on nimetatud järgmised nõuded: põhiharidus; läbitud hooldustöötaja erialakoolitus, soovitatav varasem töökogemus hooldussüsteemis, teadmised hoolealuse hooldamisest, ausus, viisakus, korrektsus, täpsus, koostöövõime, pingetaluvus. Eeldatakse eesti keele oskust ja vene keele oskust suhtlustasandil. Hooldekodu korraldab töötajate koolitusi. Näiteks telliti esmaabikoolitus kõigile töötajatele ja igal aastal tuletõrjeõppus. Vajalikuks peetakse dementsuse diagnoosiga teenusesaajate hoolduse koolitust.

Intervjueeritud töötajad kinnitasid, et tööandja ostab tööriietest pluusid, näiteks jalanõud ostavad töötajad ise. Enesekaitsevahenditest on põhiliselt kindad, desoained jms. Vajalike vahendite varu on küllaldane.

SKA seisukoht: Osade teenuseosutaja kohustuste täitmine toimus järelevalvetoimingute ajal (näiteks SHS § 22 lõige 5) ja seetõttu vajab nõude täitmine edaspidi hoolsamat suhtumist.

Tervishoiuteenuse kättesaadavus

SHS § 21 lõikes 3 sätestatud hooldusplaanide koostamise nõue tähendab koostööd hooldekodu teenindava tervishoiutöötajaga, kelle ülesanne on hinnata tervishoiuteenuse vajadust. Samuti eeldavad tervishoiutöötaja juhendamist määruse lõikes 6 kirjeldatud tervises seisundiga seotud toimingud.

Järelevalvetoimingute alguses ei osutatud hooldekodus Tervisekassa poolt rahastatavat tervishoiuteenust ehk polnud sõlmitud vastavat kirjalikku lepingut. Järelevalve teostaja pöördus Tervisekassa poole ja täpsustas asjaolusid. Järelevalvetoimingute ajal oli Eestis kokku 17 üldhooldekodu, kellel puudus Tervisekassa vastav teenus. Pärsama Hooldekodu ca 20-25 teenusesaajat on Leisi Perearstikeskuse dr. Kersti Tuuling nimistus ja veidi vähem Valjala perearsti dr. Merike Rüütel nimistus. Ühte keerukama tervisega hoolealust külastab Kuressaare Haigla koduõde.

Hooldusjuht suhtleb perearstidega ja apteekidega ning reeglina tellib ravimid kaheks kuuks. Ravimeid hoitakse lukustatud kappides spetsiaalses ruumis. Igal kliendil on nimeline kast ravimite hoiustamiseks. Teisipäeviti on hooldusjuhil ravimite jagamise päev, aluseks perearstide juhised. Igas nimelises kastis on tabel manustatavate ravimite kohta. Iga kliendi kohta üks karp varahommikuste ja hilisõhtuste ravimite jaoks – neid hoitakse hooldajate toas. Need on ravimid, mida tuleb võtta tühja kõhuga. Üks karp kliendi kohta on söögisaalis neile, kellele tuleb tablette manustada söögiaegadel. Hooldajate toas on kellaaegadega karbid nendele, kellel on erisused – hooldaja vastutab ravimite manustamise eest. Hooldusjuht teeb sagedast koostööd lähedal asuva Leisi Perearstikeskusega. Kontrollitud hooldusplaanidele on märgitud teiste koostajate seas ka perearsti nimi.

SKA seisukoht: Järelevalvetoimingute ajal asus juhataja läbirääkimistesse, et lähikuudel tagada tervishoiutöötaja kohalolek tööpäevadel. Tervisekassal on valmisolek lepingut sõlmida, kui vastav ettepanek tehakse.

TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1 Lähtudes sotsiaalkaitseministri määruse nr 36 nõuetest üle vaadata ja ajakohastada dokumentatsioon. Määruse seletuskirjas täpsustatakse, et dokumenteerimine maandab võimalikke riske ajal, mil teenusesaaja võiks töötajate ebapiisava infovahetuse tõttu jääda õigeaegse abita. Hooldekodu nimel sõlmitavates lepingutes ei ole seni teenusesaaja õiguseid ega ka viidet kodukorrale.

4.2. Arvestada, et SKA koostatud väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse kvaliteedijuhis on abivahendiks ja ühtsete arusaamade kujundamise aluseks kvaliteetse teenuse pakkumisel kõigile üldhooldusteenuse korraldajatele, teenuse osutajatele ning teenuse kasutajatele.

Muuhulgas oodatakse, et teenuseosutaja töötab välja käitumisjuhised ja korraldab tööjuhendamise keeruliste olukordade lahendamiseks (näiteks kui esineb agressiivsust, sõltuvushäireid või ennast kahjustavat käitumist või tekivad konfliktid teenuse saajaga). Juhised peavad sisaldama, kuidas juhtum fikseeritakse.

4.3. Arvestada Terviseameti kodulehel avalikustatud juhistega. Näiteks lamatiste vältimine ja kukkumiste ennetamine

4.4. Kaasata hooldustöötajaid hooldusplaanide üle vaatamisel hinnangute andmisele, sest vahetult kliendiga töötavad hooldustöötajad märkavad klientide igapäevast toimetulekut ja muutuseid. Juhime tähelepanu, et teenusesaajale ja tema lähedasele selgitatakse hooldusplaanis sisu.

4.5. Teenuse kvaliteedi tõstmiseks vajavad üldhooldusteenuste korraldajad kõrvalpilku, tutvumisi teiste hooldekodudega, võimalusel ka rahuloluküsitlusi jms.

4.6. Teenusesaajate aktiveerivate tegevuste kavandamisel on võimalus tutvuda Dementsuse Kompetentsikeskuse tegevusega www.eludementsusega.ee.

(allkirjastatud digitaalselt)
Aime Koger
peaspetsialist (järelevalve)